

Organisoitu keskustelu vapautettiin Lex Karpela -syytteestä

25.5.2007 15:27 — Timo Poropudas
timo.poropudas@sanoma.fi

Helsingin kärjäoikeus vapautti tänään syytteistä kaksi itsensä ilmiantanutta "organisoidun keskustelun" järjestäjää. Mikko Rauhala ja Einar Karttunen olivat syytteessä teknisen suojausten loukkauksrikkomuksesta. Oikeuden päätöksen mukaan dvd-elokuvalevyissä käytetty suojaus ei ollut tehokas.

Lex Karpelan tekstissä kielletään nimenomaan tehokkaan suojausten murtaminen.

Kärjäoikeuden mukaan dvd-elokuvalevyissä käytetty suojaustekniikka Content Scrambling System (CSS) on "tehoton". Päätös on Euroopan ensimmäinen, jossa otetaan kantaa tekijänoikeuslain viimeisimpään muutokseen, joka kielsi muun muassa "tehokkaiden" kopiosuojausten kiertämisen. Lain mukaan sellaista teoksen teknistä käyttörajoitusta ei saa kiertää, "jolla tavoiteltu suoja saavutetaan."

Syyttäjä ei ole vielä ilmoittanut, aikooko hän valittaa tuomiosta.

Tapaus alkoi kun tekijänoikeuslain laaja muutospaketti hyväksyttiin syksyllä 2005. Joukko tietokoneharrastajia ja aktivisteja avasi internetissä keskustelusivuston, jonne lähetettiin ohjeita, miten dvd-elokuvalevyjen käyttörajoituksia voidaan kiertää. Tämän jälkeen aktivistit ilmoittautuivat poliisille ja kertoivat mahdollisesti rikkoneensa uutta lakia.

Suurin osa luuli, että poliisi jättäisi jutun tutkimatta tai jos se etenisi syyttäjälle, tuloksena olisi syyttämättäjättämispäätös. Monien ihmetykseksi syyttäjä päätti kuitenkin nostaa syytteen kahta aktivistia vastaan.

Syytettyinä olivat verkkosivun avannut ja sen ylläpidosta vastannut Rauhala sekä Karttunen, joka julkaisi sivulla itse laatimansa ohjelman, joka kiertää CSS-suojausten. Oikeuden päätöksessä mainitaan Rauhalan tilanteen purku-

ohjelman ja maksaneen siitä viisi senttiä.

Käräjäoikeuden mukaan CSS ei enää saavuta tavoiteltua suojaa. Käräjäoikeus kuuli asiassa kahta teknistä todistajaa, joiden kuulemiseen nojautuen se lausui, että "sen jälkeen kun norjalainen tietokonehackeri vuonna 1999 onnistui murtamaan dvd-levyjen CSS-suojauksen, on loppukäyttäjän näkökulmasta tilanne muuttunut sellaiseksi, että vastaavia purkuohjelmia on helposti saatavilla internetistä kymmenittäin jopa ilmaiseksi.

Osassa tietokoneiden käyttöjärjestelmiä tällainen ohjelma on jo valmiina." Tästä käräjäoikeus päätteli, että "CSS-suojausta ei voida pitää laissa tarkoitettuna tehokkaana teknisenä toimenpiteenä." Tämän johdosta kaikki syytteet hylättiin.

Syytteessä ollut Mikko Rauhala on iloissaan päätöksestä: "Huonoakin lakia voidaan sentään näköjään soveltaa terveellä järjellä, joka valitettavasti valmisteluprosessissa unohtui", hän kommentoi.

Syytettyjä oikeudessa puolustanut **Mikko Välimäki** pitää päätöstä merkittävänä:

- Tuomioistuimen tekemiä johtopäätöksiä voidaan soveltaa kaikkialla Euroopassa, koska lain käsite "tehokas" tulee suoraan direktiivistä". Tekninen suojakeino ei ole tehokas enää sen jälkeen, kun kuka tahansa käyttäjä voi hakea internetistä ohjelmiston, joka ohittaa suojauksen. Luen tuomiota niin, että tulkinta ei riipu teknologiasta. Päätöstä voitaneen siten soveltaa tulevaisuudessa myös mm. Blu-Ray ja hd-dvd -formaattien suojauksiin.

<http://www.digitoday.fi/tietoturva/2007/05/25/organisoitu-keskustelu-vapautettiin-lex-karpela--syytteesta/200712887/66>